

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudenmaan liiton talousarvio vuodelle 2017 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2017-2019

Uudenmaan liiton julkaisu D 82 - 2016

Uudenmaan liiton julkaisu D 82 - 2016
ISSN 1236-4096

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

SISÄLLYS

Maakuntajohtajan katsaus	4
Yleisperustelut.....	5
Toimintaympäristö.....	5
Suunnittelukautta leimaavat uudistukset ja ilmiöt.....	8
Uudenmaan liitto vastaa maakuntaudistuksen esivalmistelusta	9
Valmistautuminen Uudenmaan liiton toiminnan siirtämiseen maakuntaan.....	10
Taloudelliset lähtökohdat	11
Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet 2017	12
Strategiset tavoitteet ja mittarit suunnittelukaudella	14
Liiton organisaatio ja henkilöstöjohtaminen	16
Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	17
Talousarvio vuodelle 2017	19
Käyttötalouden yhteenveto	20
Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus.....	23
Alueiden käytön suunnittelu	25
Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö.....	28
Ennakointi-, tutkimus- ja paikkatietotehtävät	30
Hallintopalvelut.....	31
Erikoiset kehittämistehtävät	32
Helsinki EU Office	29
Tuloslaskelma.....	34
Investointiosa	35
Rahoituslaskelma.....	35
Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2017.....	36

Maakuntajohtajan katsaus

Kansainvälisen talouden epävarmuus kasvoi kesällä Iso-Britannian Brexit-äänestyksen takia ja samaan aikaan globaalit näkymät tälle vuodelle ja vuodelle 2017 ovat hieman heikentyneet. Poliittisen riskin toteutuminen osoitti, miten hataralla pohjalla talouden elpyminen vielä on ja miten vaikutukset välittyvät reaalityalouden vireeseen. Euroalueen elpyminen varmaankin jatkuu, mutta kasvu jää hitaaksi.

Suomen talouden arvioidaan kasvavan sekä tänä vuonna että vuonna 2017 vain noin prosentin luokkaa. Maltillisen kasvun taustalla on etupäässä yksityisen kulutuksen ja investointien suotuisa kehitys. Yksityisen kulutuksen kasvu johtuu lähinnä kotitalouksien suotuisasta reaalityulojen kehityksestä ja työllisyyden käänteestä parempaan. Työllisten määrän arvioidaan lisääntyvän 0,3 prosenttiin ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan 8,8 prosenttiin. Kokonaiskuva tulevista vuosista on kuitenkin talouskasvun kannalta erittäin vaisu. Syynä alhaiseen kasvuun on viennin kehitys, joka on tulevilla vuosilla heikkoa ja jää edelleen maailmankauppaa vaisummaksi.

Talouskasvun edellytykset ovat vahvistuneet Uudellamaalla MAL-sopimusten toteuttamisella, jotka mahdollistavat selvästi aiempaa enemmän asuntokaavoitusta ja -rakentamista kaikkein parhaimpien liikenneyhteyksien ulottuville. Asuntopula ja asuntojen hintojen voimakas kohoaminen heikentävät talouden kasvupotentiaalia. Asumiseen liittyvät kustannukset ovat nousseet huomattavasti kuluttajahintoja ja ansiotason kehitystä nopeammin.

Monet maakuntamme liikennehankkeet sijaitsevat eurooppalaisilla TEN-T ydinverkko-käytävillä. Tämän johdosta on tärkeä saada aikaiseksi päätöksiä, jotta niiden toteuttamiseen on mahdollista saada tukea eurooppalaisesta liikenne-rahastosta sekä hyödyntää huomattavasti paremmin Euroopan strategisten investointien rahastoa. Rail Baltic-yhteyden valmistuminen 2025 ja sen tuomat mahdollisuudet on kyettävä hyödyntämään ja on saatava aikaiseksi päätöksiä, jotka tähtäävät pidemmälle tulevaisuuteen.

Sote- ja maakuntauudistus ovat Suomen hallintohistoriassa poikkeuksellisen suuria ja laajakantaisia uudistuksia. Uudistusten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista ja hyvää yhteistyötä kaikkien keskeisten toimijoiden kanssa. Muutoksen valmistelussa on tärkeää, että kaikki osapuolet ovat aktiivisesti mukana. Käynnistynyt esivalmisteluvaihe kestää sote- ja järjestämislain ja maakuntalain voimaantuloon 1.7.2017 saakka. Esivalmistelussa luodaan edellytyksiä tehtävien ja omaisuuden siirtämiselle uusille maakunnille sekä uusien maakuntien toiminnan käynnistämiseksi. Väliaikainen valmistelutoimielin, joka aloittaa 1.7.2017, vastaa ensimmäisten maakuntavaalien valmistelusta sekä maakunnan toiminnan ja hallinnon käynnistämisen teknisestä valmistelusta, kunnes uusi maakuntavaltuusto on valittu ja sen asettama maakuntahallitus aloittaa toimintansa.

Suomen itsenäisyyden 100 juhluvuosi 2017 on sukupolvemme merkittävin juhluvuosi. Juhlavuoden teema on yhdessä. Toivottavasti juhluvuosi synnyttää tekoja, elämyksiä ja ohjelmaa, jotka rakentavat meille kaikille entistä parempaa tulevaisuutta.

Ossi Savolainen, maakuntajohtaja

Yleisperustelut

Toimintaympäristö

Talous toipuu hiljalleen

Suomen talous on palaamassa kasvu-uralle. Talousluvut ovat vahvistuneet, ja kasvun odotetaan jatkuvan. Kasvu on kuitenkin pelkästään kotimaisen kysynnän varassa sillä vientiteollisuuden kasvu näyttää yhä jäävän heiveröiseksi. Nousukäänteestä huolimatta bruttokansantuote on edelleen viitisen prosenttia matalammalla tasolla kuin ennen vuoden 2008 finanssikriisiä.

Suomen taloutta useamman vuoden riivannut investointilama helpottaa ja etenkin rakentaminen nousee jo voimalla. Kilpailukykysojimus ja kysynnän kasvu vilkastuttavat teollisia investointeja 2017.

Työmarkkinoilla on jo nähty käänne parempaan. Työllisyys on kohentunut ja työttömyys vähentynyt vuoden 2015 loppupuolelta alkaen ja tilanteen odotetaan edelleen paranevan. Kasvua tukevat aiemmista suhdanekäänteistä poiketen työvoimavaltaiset palvelualat ja rakentaminen, eivät vienti ja teollisuus. Kuten muissakin euroalueen maissa, työllisyyskehityksen voidaan Suomessa odottaa olevan lähivuosina hieman totuttua parempaa suhteessa talouden kasvuvauhtiin.

Uudenmaan työpaikkaomavaraisuus on varsin korkea, sillä nettomäärisesti ainoastaan neljä prosenttia alueen työpaikoista täytyy muista maakunnista pendelöijillä. Uudenmaan ulkopuolelta eniten alueella käydään töissä Lahdesta, Tampereelta ja Turusta, ts. isoista radanvarren kaupungeista.

Tällä hetkellä eniten kasvua Uudellamaalla on palvelualoilla: liike-elämän palveluissa, rahoituksessa, matkailu ja ravintolapalveluissa sekä kotitalouden palveluissa. Jalostusaloista kasvua on rakentamisessa.

Merkittävimmät kasvualat tulevat Uudellamaalla tulevaisuudessa todennäköisesti olemaan liike-elämän palvelut, matkailu- ja ravintola-ala, rakentaminen, terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä terveysteknologia. Merkittäviä kasvumahdollisuuksia on myös esim. jakamistalouteen liittyvät liiketoimintamallit joissa suomalaisittain suuri asukastiheys erityisesti pääkaupunkiseudulla antaa huomattavia toimintamahdollisuuksia.

Uudenmaan osuus Suomen tavaraviennin arvosta vuonna 2015 oli 31 % ja tavaratuonnin arvosta 61 %. Tavaraviennin arvo laski edellisvuodesta 13 prosenttia, eli 2,6 miljardia euroa. Sen sijaan palveluvienti kasvaa. Vuonna 2015 Suomen palveluviennin arvo oli 15 % korkeampi kuin vuotta aiemmin ja yksistään Helsingin seudun osuus Suomen palveluviennin arvosta oli 55-60 % mikä vastasi arviolta 9-10 miljardin euron vientituloja.

Uudenmaan yritysten toimialarakenne on alueellisesti eriytynyt. Pääkaupunkiseutu on maailman metropolien tapaan vahvasti erikoistunut informaatioon ja viestintään, liike-elämän palveluihin, vähittäiskauppaan sekä rakentamiseen. Itäinen ja läntinen Uusimaa ovat vahvoja teollisuusalueita, selvästi teollisempia kuin Suomi keskimäärin. Itä-Uusimaa on öljynjalostuksen myötä Suomen kemianteollisuuden keskittymä. Läntisen Uudenmaan vahvuuksia ovat kemianteollisuus, logistiikka ja kasvamassa määrin myös matkailu.

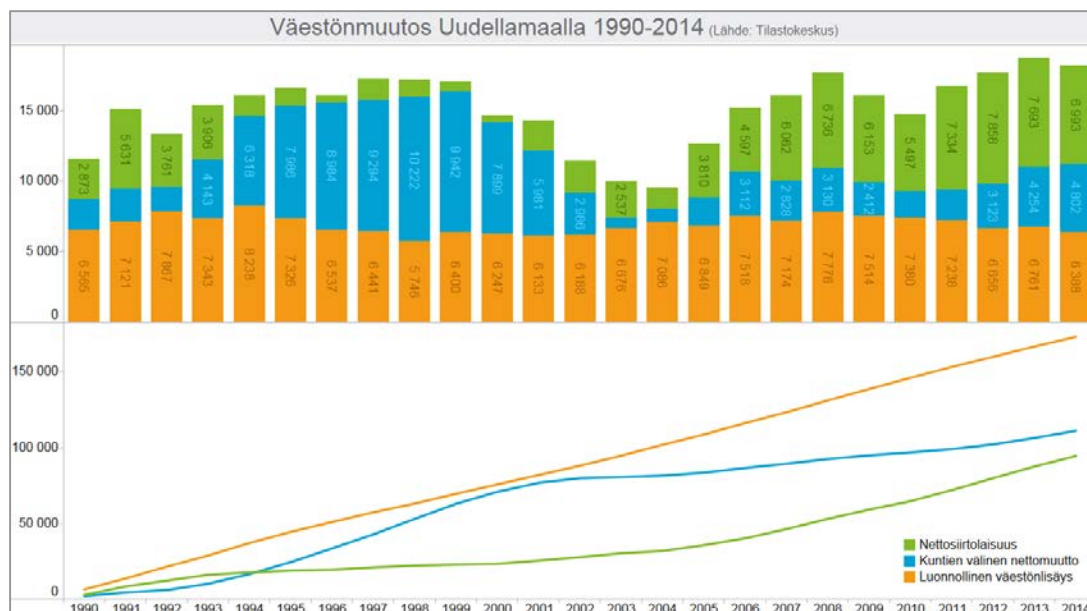
Kone- ja metalliteollisuus, logistiikka sekä tukkukauppa ovat merkittäviä toimialoja Kuuma-seudulla. Maa- ja metsätalous on keskittynyt Itäiselle ja läntiselle Uudellemaalle, joskin elinkeinon aluetaloudellinen merkitys on näilläkin alueilla laskussa.

Väestö kasvaa ja ikääntyy

Vuoden 2015 lopussa Uudellamaalla asui vähän yli 1 620 000 ihmistä. Väkiluku on kasvanut 25 vuodessa noin 380 000 asukkaalla, keskimäärin prosentin vuodessa. Yli puolet kasvusta on johtunut muuttovoitosta, josta yli puolet on tullut ulkomailta.

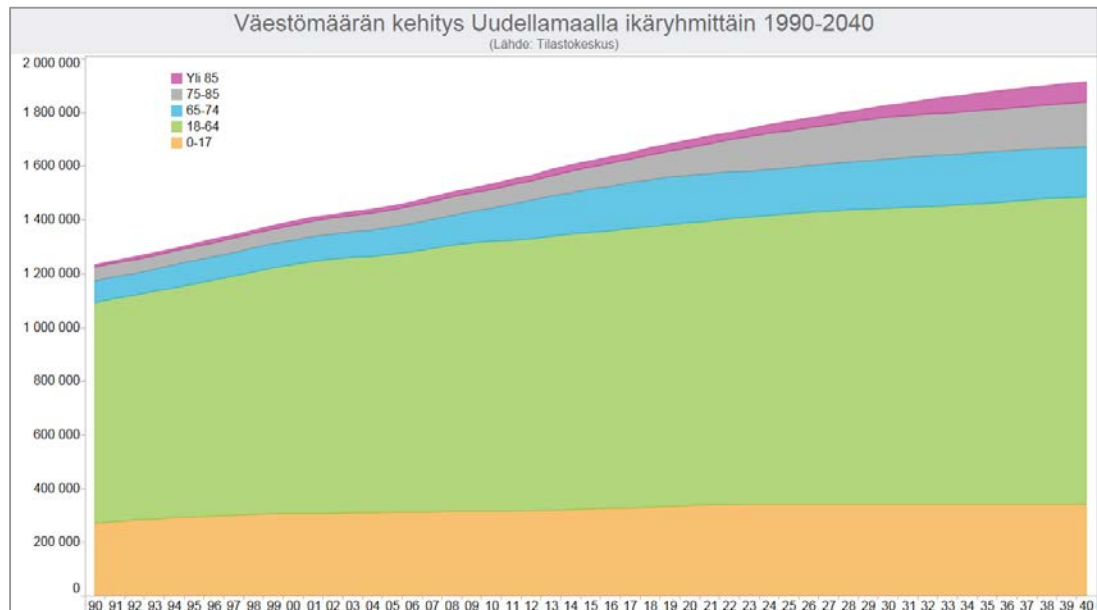
Etenkin taloudellisen taantuman aikoina 90- ja 2010-luvuilla väestö on pakkautunut pääkaupungin läheisyyteen. Vuonna 2015 yli 90 prosenttia maakunnan väestönkasvusta sijoittui pääkaupunkiseudulle, jossa asuu jo 70 prosenttia uusmaalaisista. Seudun luonnollinen väestökasvu on pysynyt vuosikymmeniä tasaisena, ja nettosiirtolaisuuskin viimeiset 10 vuotta. Sen sijaan muuttoliike muista Suomen kunnista pääkaupunkiseudulle on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi.

KUUMA-seudulla asuu noin 20 prosenttia maakunnan väestöstä. Alueen väestönkasvu on ollut tasaista, mutta taittunut hieman vuoden 2008 jälkeen. Läntisellä Uudellamaalla Lohja on kasvanut KUUMA-seudun tapaan, mutta kasvun taittuminen on ollut jyrkempää ja väkiluku on vuosina 2014 ja 2015 vähentynyt. Kokonaisuudessaan läntisen Uudenmaan väkimäärä on vähentynyt vuoden 2010 jälkeen. Itäisen Uudenmaan väkiluku on kasvanut tasaisesti 90-luvun laman jälkeen. Viime vuosina kasvua on pitänyt yllä nettosiirtolaisuus, kun luonnollinen väestökasvu on loppunut ja kuntien välinen nettomuuttokin vähentynyt.

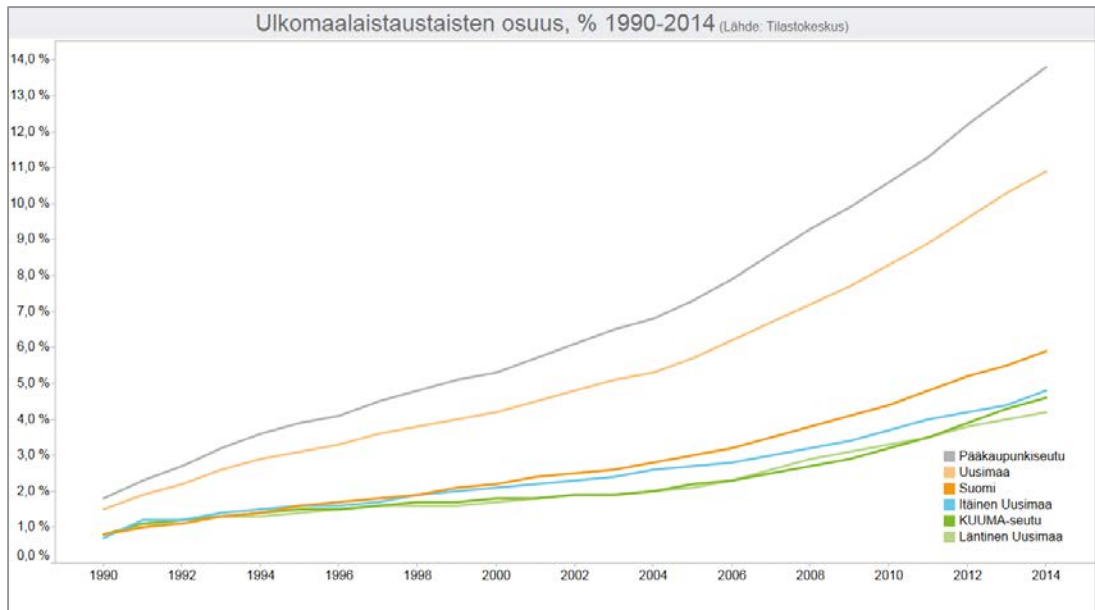
Uusimaa on vuosituhannen vaihteesta asti ikääntynyt nopeammin kuin Suomi keskimäärin. Voimakkainta muutos on läntisellä ja itäisellä Uudellamaalla. Vuoteen 2040 mennessä 65 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa nykyisestä 25 prosenttiin. KUUMA-seudulla tilanne ja kehitys ovat samaa luokkaa kuin maakunnassa keskimäärin. Pääkaupunkiseudulla 65 vuotta täyttäneiden osuuden ennustetaan kasvavan vähiten, nykyisestä hieman yli 20 prosenttiin. Syinä ovat luonnollinen väestökasvu ja

nettosiirotolaisuus. Läntisellä ja Itäisellä Uudellamaalla eläkeikäisiä on jo yli viidennes väestöstä, ja vuoteen 2040 mennessä osuuden ennustetaan kasvavan 30 prosenttiin tai jopa sen yli.

Vuosina 2008–2011 suuret ikäluokat saavuttivat eläkeiän, minkä jälkeen eläkkeelle siirtyviä eli 60–64-vuotiaita on enemmän kuin työelämänsä aloittavia 20–24-vuotiaita. Ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhte jatkaa nousuaan nykyisestä 50 prosentista 2030 luvun puoliväliin asti, ja lähentelee silloin jo 70 prosenttia.

Pääkaupunkiseudun huoltosuhte säilyy hyvänä, ja nousee ennusteen mukaan vain 54 prosenttiin. Taustalla vaikuttavat etenkin maahan muuttavat nuoret, jotka hakeutuvat pääkaupunkiseudulle. Tämä laskee selvästi Uudenmaan keskimääräistä huoltosuhdetta. KUUMA-seudun huoltosuhteen ennustetaan muuttuvan samaa tahtia kuin Suomessa keskimäärin. Läntisen ja itäisen Uudenmaan tilanne on hyvin huolehduttava. Idässä huoltosuhte on nyt jo 61 prosenttia, ja vuonna 2040 sen ennustetaan olevan 78 prosenttia. Läntisen Uudenmaan tilanne on vielä heikompi, siellä huoltosuhteen ennustetaan nousevan nykyisestä 65 prosentista jopa 84 prosenttiin.

Vieraskielisten määrä ja osuus ovat kasvaneet Uudellamaalla voimakkaasti, selvästi nopeammin kuin nettosiirtolaisuus. Syynä on, että huomattava osa muualle Suomeen tulleista maahanmuuttajista päätyy myöhemmin Uudellemaalle. Myös luonnollinen väestökasvu lisää vieraskielisten määrää.

Vuonna 1990 uusmaalaisista vieraskielisiä oli noin prosentti. Vuosituhannen vaihteessa osuus oli noussut jo neljään prosenttiin ja on nykyään yli 11 prosenttia. Vuonna 2012 vieraskielisten määrä ylitti ruotsinkielisten määrän.

Uudenmaan vieraskielisistä noin 87 prosenttia asuu pääkaupunkiseudulla ja lähes puolet Helsingissä. Suhteessa eniten heitä on Vantaalla. 2010-luvun puolivälin jälkeen vieraskielisiä on sijoittunut yhä enemmän myös muille Uudenmaan seuduille.

Suunnittelukautta leimaavat uudistukset

Uudenmaan liitto on vastuussa maakuntaudistuksen esivalmistelusta Uudellamaalla. Esivalmistelun pohjalta heinäkuussa 2017 tulee nimettäväksi väliaikainen organisaatio, joka ottaa vetovastuun alueellisesta toimeenpanosta.

Kuntavaalit pidetään uuden kuntalain mukaisesti 9.4.2017. Vaaliajankohdan muuttumisen vuoksi vuoden 2012 vaaleissa valitun valtuuston ja muiden toimielinten toimikautta on jatkettu vuoden 2017 toukokuun loppuun eli 31.5.2017 saakka. Uuden nykymuotoisen valtuuston toimikausi jatkuu ainoastaan 31.12.2018 saakka, koska valmisteilla olevan maakuntaudistuksen toteutuessa nykymuotoiset toimielimet tarkastuslautakuntaa lukuun ottamatta lakkaavat siirryttäessä maakuntiin pohjautuvaan toimintamalliin vuoden 2019 alusta.

Syksyllä 2017 käynnistyy myös valmistautuminen vuonna 2018 presidentinvaalien yhteydessä pidettäviin maakuntaudistuksen mukaisiin **maakuntavaaleihin**. Uudet maakunnat aloittavat toimintansa vuoden 2019 alusta lukien.

Tulevaisuuden kunta –hankkeessa määritellään parlamentaarisen valmistelun pohjalta visio tulevaisuuden kunnasta vuonna 2030. Hankkeessa määritellään myös kuntien rooli, tehtävät ja asema suhteessa perustettaviin maakuntiin. Lisäksi kartoitetaan ja valmistellaan tarvittavat lainsäädäntömuutokset ja pitkän aikavälin kuntapolitiikan muutostarpeet.

Ympäristöministeriö käynnisti viime vuoden lopussa **valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT)** uudistamisen. Valmistelutyö tehdään yhdessä sidosryhmien kanssa niin, että valtioneuvosto voisi päättää uusista tavoitteista vuonna 2017. Tavoitteet konkretisoidaan erityisesti maakuntakaavoissa, joissa ne sovitetaan yhteen maakunnan tavoitteiden kanssa.

Hallitus antoi eduskunnalle **liikennekaarta** koskevan lakiesityksen syyskuussa 2016. Esityksen mukaan liikennemarkkinoiden sääntely kootaan yhtenäiseksi laiksi, liikennekaareksi. Laki tulisi voimaan 1.7.2018. Tarkoituksena on jättää toimijoille riittävästi aikaa mukauttaa toimintansa uuden lainsäädännön mukaiseksi.

Vuonna 2017 kansakuntamme viettää **itsenäistymisen 100:nnetta juhluvuotta!** Uudenmaan liitto aktivoi kaupunkeja ja kuntia ja niiden kautta myös muita alueen toimijoita ottamaan juhluvuoden omakseen – hakemaan mukaan Suomi 100 -ohjelmaan ja näin osaltaan vaikuttamaan juhluvuoden onnistumiseen Uudellamaalla. Liitto tukee alueellisten hankkeiden toteuttamista sekä kokoaa ja jakaa laajasti tietoa tapahtumista ja teoista.

Uudenmaan liitto vastaa maakuntaudistuksen esivalmistelusta

Valtiovarainministeriö on kirjeellään 25.5.2016 pyytänyt maakunnan liittoja käynnistämään alueellaan maakuntaudistuksen valmistelun. Käynnistämiskokoukseen 3.10.2016 Finlandia-talolla oli kutsuttu kaikki keskeiset sidosryhmät, joihin hallituksen reformi vaikuttaa. Kokous hyväksyi, että Uudenmaan liitto vastaa esivalmistelusta. Valmistelu perustuu valtiovarainministeriön ohjeistukseen.

Projektin läpivieminen tulee tarvitsemaan runsaasti kuntien asiantuntemusta ja se on toteutettava yhteistyössä kuntien ja kuntayhtymien kanssa. Valtio on ohjeistuksessaan edellyttänyt, että kaikki tahot, joihin uudistus vaikuttaa, osallistuvat käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Nämä resurssit luonnollisesti ovat erilaiset eri kunnissa.

Uudistuksen edetessä muutosjohtajat ja muut valmistelutahot tulevat pyytämään kuntien ja kuntayhtymien apua ja asiantuntemusta työn eteenpäin viemisessä.

Heinäkuussa 2017 valmistelu siirtyy varsinaiselle valmistelutoimielimelle, joka saa myös valtion varoja valmisteluun. Alustavien tietojen mukaan valtio on varannut hankkeeseen noin neljäkymmentä miljoonaa euroa. Siitä, miten summa jaetaan valtion, maakuntien, kuntien ja kuntayhtymien kesken reformin vaatimien toimenpiteiden, selvitysten ja palkkausten toteuttamiseen, ei valtiovarainministeriöltä ole saatu vielä näkemystä.

Toisin kuin muulla Suomella, ei Etelä-Suomella ole käytettävissä EAKR-rahaa uudistuksen vaatimien tehtävien rahoittamiseen.

Varmaa on, että myös kuntien ja kuntayhtymien resursseja tullaan tarvitsemaan valmistelussa heinäkuuhun 2017 asti ja mahdollisesti sen jälkeenkin, riippuen

valtiovarainministeriön päätöksistä jakaa ministeriön tukea, ja resurssien luovuttamisesta hankkeelle tullaan käymään neuvotteluja.

Uudenmaan alueella valmistelu toteutetaan maakuntahallituksen hyväksymässä rakenteessa. Työtä ohjaavat ja seuraavat poliittinen ohjaus- ja seurantaryhmä, kuntajohtajakokous, sekä virkamiesjohtoryhmä, jonka edustajat on valittu pohjautuen VM:n ohjeistukseen heinäkuussa 2017 työnsä aloittavan varsinaisen valmistelu-elimen kokoonpanosta. Muutosjohtajat toimivat esittelijöinä kaikissa kolmessa työtä seuraavassa ja ohjaavassa ryhmässä. Viimekätinen linjaaja on poliittinen ohjaus- ja seurantaryhmä.

Muutosjohtajat tulevat kiertämään alueella ja tapaamaan mahdollisuuksien mukaan luottamushenkilöjohtoa. Kuntien luottamushenkilöjohto kutsutaan myös neuvottelukunnan kokouksiin, joita pidetään 2-3 kertaa kevään 2017 aikana.

Esitysten tekeminen työn tarkemmaksi aikatauluttamiseksi, tehtävien, toimenpiteiden ja alatyöryhmien määrittelemiseksi sekä resurssien kokoamiseksi ja käytöksi ovat muutosjohtajien keskeisiä tehtäviä heidän aloittaessaan työnsä joulukuussa 2016.

Valmistautuminen Uudenmaan liiton toiminnan siirtämiseen maakuntaan

Sote- ja maakuntauudistuksessa Uudenmaan liiton henkilöstö siirtyy maakuntiin, niiden palvelulaitoksiin tai maakuntien omistamiin yhtiöihin liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaan viimeistään 1.1.2019 alkaen. Uudenmaan liiton varat, velat ja muut sitoumukset siirtyvät myös maakuntaan. Uudenmaan liitto siis jatkaa toimintaansa 31.12.2018 saakka, jonka jälkeen liitto puretaan.

Muutos on toteutettava hallitusti. Tärkeää on riittävän palvelukyvyn turvaaminen liiton perustoiminnoissa, ydintuoteprosesseissa ja kärkihankkeissa muutoksen aikana. Erityistä huomiota on kiinnitettävä henkilöstön osaamisen varmistamiseen ja henkilöstön tehtäväkuvauksiin niin, että henkilöstön tehtävät voidaan siirtää mahdollisimman kattavasti kokonaisina tehtävinä uusille työnantajille. Henkilöstön työhyvinvointiin on myös kiinnitettävä huomiota.

Maakuntauudistus vaatii toteutuakseen henkilöstön myötävaikutuksen ja laajan tuen. Henkilöstön siirtojen valmistelu tulee toteuttaa hyvää yhteistoimintaa noudattaen. Henkilöstön siirtojen osalta tavoitteena on, että Uudenmaan liitto luovuttavana organisaationa käy yhteistoimintaneuvottelut 30.9.2018 mennessä. Jos liikkeenluovutus toteutetaan vaiheittain, käydään myös yt-menettelyt useassa vaiheessa. Yhteistoiminnan lisäksi henkilöstöä informoidaan aktiivisesti muutoksesta ja heillä on mahdollisuus osallistua laajasti muutoksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Taloudelliset lähtökohdat

Taloussuunnittelun laadinnan lähtökohtana on ollut, että maksuosuuksien nousu tulee olla jäsenkunnille maltillista.

Vuoden 2017 jäsenmaksuosuuksien esitetään pysyvän vuoden 2016 tasolla. Siten kuntien maksuosuudet ovat yhteensä 7 990 000 euroa. Maksuosuudet määräytyvät kuntien väkiluvun perusteella, joten yksittäisten kuntien kohdalla muutokset voivat poiketa esitetystä kasvuprosentista.

Vuoden 2017 kustannusvaikutuksiltaan merkittäviä kokonaisuuksia ovat sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelu, Suomi 100 – ohjelman toteuttaminen Uudellamaalla sekä kesäkuussa järjestettävä Euroopan laajuisen merellisten alueiden verkoston CPMR:n yleiskokous, jonka pääjärjestäjänä toimii Uudenmaan liitto.

Sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelua varten perustetaan projekti, jonka rahoittamiseksi käytetään aluekehitysrahastoon kertyneitä pääomia enintään 400 000 euroa.

Vuoden 2016 toimintatuotot ja -kulut ovat toteutumassa ennusteen mukaan lähes suunnitellun mukaisina.

Vuoden 2017 budjetti ei sisällä investointeja. Liiton rahoitusasema ja maksuvalmius ovat pysyneet jo pitkään vahvoina.

Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet 2017

Liiton työskentelyä ohjaa Uudenmaan liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet, jotka valmisteltiin yhdessä koko henkilöstön kanssa ja hyväksyttiin maakuntahallituksessa ja –valtuustossa syksyllä 2013.

Mission, vision ja strategisten tavoitteiden laadinnassa hyödynnettiin edellisen sidosryhmäkyselyn vastauksia. Niistä käy ilmi, että omistajakunnat ja muut sidosryhmät odottavat Uudenmaan liitolta keskittymistä ydintoimiin, joiksi nähtiin maakuntakaavoitus, edunvalvonta, alueellisen yhteistyön kokoaminen sekä tiedon hankinta ja välitys.

VISIO 2017

Uudenmaan liitto on avoin, uuteen kannustava ja johdonmukaisesti toimiva yhteisö. Sen työ on merkityksellistä ja vaikuttavaa.

Strategian laadinnassa hyödynnettiin myös yhteistoiminta-alueen

tulevaisuustarkastelun tuloksia sekä samaan aikaan käynnissä olleen Uusimaa-

ohjelman valmistelun tuottamia ajatuksia siitä, mitkä ovat alueen tulevaisuuden haasteita ja mihin resursseja on kohdennettava.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tiivistä vuorovaikutusta jäsenkuntien ja sidosryhmien kanssa sekä henkilöstön, viestinnän, työvälineiden ja työskentelytapojen kehittämistä.

Tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi on laadittu henkilöstösuunnitelma ja viestinnän periaatteet. Henkilöstösuunnitelmassa osoitetaan henkilöstöjohtamisen kehittämisen painopistealueet suunnitelmavuosina.

Kehittämistoimenpiteillä luodaan lisäarvoa liiton jäsenkunnille toiminnan tuloksellisuuden lisääntymisen myötä.

MISSIO

VAIKUTAMME
maakunnan menestykseen tekemällä asiantuntevia ratkaisuehdotuksia ja päätöksiä.

SUUNNITTELEMME
aluerakennetta, jossa rakennettu ja rakentamaton ympäristö ovat sopusuhteissa

PARANNAMME
elinkeinojen toimintaedellytyksiä kestäväällä tavalla.

Liiton visio, missio ja strategiset tavoitteet on hyväksytty koko valtuustokaudeksi. Ulkoisessa toimintaympäristössä havaittavissa olevista suurista muutoksista huolimatta liiton strategisten tavoitteiden muuttamista ei ole nähty tarpeellisena vuoden 2017 talousarviota laadittaessa.

Strategisten tavoitteiden seurantaprosessia sen sijaan on kehitetty siten, että tavoitteille on laadittu mittaristo ja tavoitearvot, joita seurataan taloussuunnitelmakauden aikana.

Uudenmaan liiton strategia pannaan toimeen toiminta- ja taloussuunnitelmilla sekä henkilöstön tavoite- ja tuloskeskusteluissa. Strategiset tavoitteet konkretisoidaan vuosittain talousarvion käyttösuunnitelmassa toiminnallisiksi tavoitteiksi ja niiden toimenpiteiksi (selitteiksi). Sekä strategisten että toiminnallisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan yhtenäisen asteikon (1-5) perusteella.

Strategiset tavoitteet ja mittarit suunnittelukaudella

Uudenmaan liiton strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan suunnittelukaudeksi vahvistetuin mittarein ja niihin perustuvien tavoitearvojen. Mittaristo saattaa vielä tarkentua taloussuunnitelmakauden aikana.

Strateginen tavoite 1: Valjastetaan verkostot ja rahoitus Uudenmaan kehittämiseksi

Tavoitemittarit	Suunnittelukauden 2014 – 2017 tavoitearvot
1.1 EU-rahastokauden 2014 – 2020 mahdollisuuksien hyödyntämisaste	1.1 Etelä-Suomen EAKR- ja 6Aika-rahoitusta on hyödynnetty täysimääräisesti
1.2 Liiton EU-palvelun ja Helsinki EU Officen palvelukyky	1.2 Toimijat kokevat EU-palvelun ja Helsinki EU Officen palvelutoiminnan onnistuneeksi
1.3 Liiton rooli innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkottamisessa	1.3 Innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkostot ovat liiton toiminnan ansiosta laajentuneet ja syventyneet

Vastuu: johtaja, aluekehittäminen;
kansainvälisten asioiden johtaja kansainvälisen toiminnan osalta

Strateginen tavoite 2: Viedään aluekehittämisohjelmia järjestelmällisesti eteenpäin

Tavoitemittarit	Suunnittelukauden tavoitearvot
2.1 Uusimaa-ohjelman ohjaavuus aluekehittämistoiminnassa	2.1 Alueen kehittämistoiminta on laajalti toteutunut liiton suunnittelujärjestelmien pohjalta
2.2 Uusimaa-ohjelman toimeenpanosuunnitelman hyödyntäminen operatiivisena pohjana Uudenmaan kehittämisessä	2.2 Toimeenpanosuunnitelmaa on täydennetty rullaavasti MYR:in linjausten pohjalta ja se on määritellyt keskeiset kehittämistoimet sekä niiden rahoituksen

Vastuu: maakuntajohtaja

Strateginen tavoite 3: Edistetään maakuntakaavojen toteutumista

Tavoitemittarit	Suunnittelukauden tavoitearvot
3.1 Toimenpiteet, joilla on edistetty maakuntakaavojen toteutumista	3.1 Lausunto- ja viranomaistoimintaa on kehitetty osaksi seuranta- ja toteuttamisjärjestelmää ja kuntien, ELY:n ja muiden sidosryhmien kanssa viranomaistoimintaa on kehitetty proaktiiviseksi

Vastuu: johtaja, aluesuunnittelu

Strateginen tavoite 4: Valmistellaan strategista ohjaavuutta korostava maakuntakaava hyväksyttäväksi valtuustokauden aikana

Tavoitemittarit	Suunnittelukauden tavoitearvot
4.1 Maakuntakaavan strateginen ohjaavuus	4.1 Maakuntakaavan strategiset linjaukset on valmisteltu laajassa vuorovaikutuksessa.
4.2 Kaavan laadinnan ja seurannan uudet työvälineet ja liiton asiantuntijuus	4.2 Liiton asiantuntijuutta ja uusia menetelmiä hyödynnetään sidosryhmäyhteistyössä
4.3 Maakuntakaavan valmistumisen aikataulu	4.3 Maakuntavaltuusto on hyväksynyt maakuntakaavan valtuustokauden aikana

Vastuu: johtaja, aluesuunnittelu

Liiton organisaatio ja henkilöstöjohtaminen

Uudenmaan liiton hallintosäätö astui voimaan 1.8.2014. Liiton toimisto toimii matriisiorganisaationa, jota maakuntajohtaja johtaa.

Vastuualueita ovat:

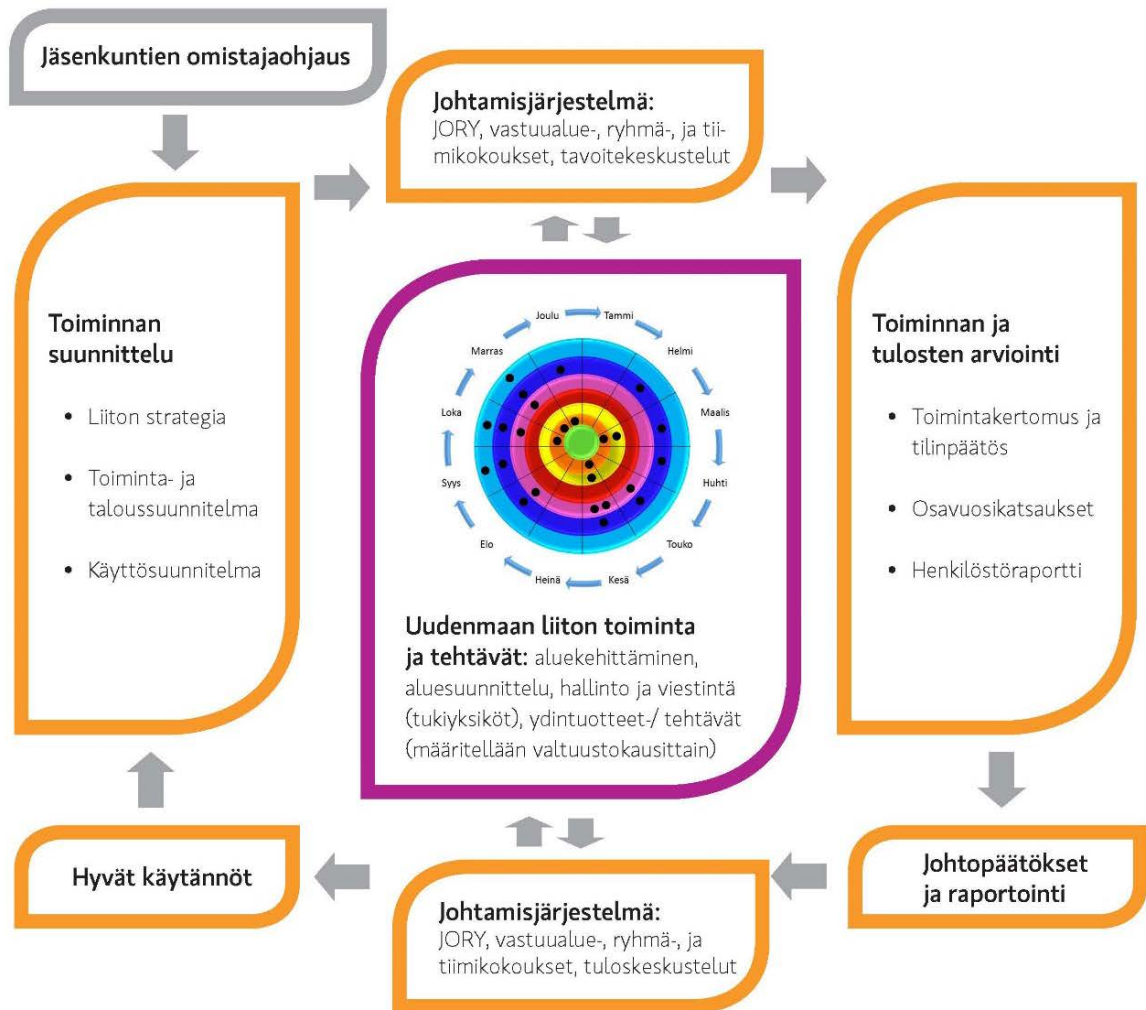
- Aluesuunnittelu
- Aluekehittäminen

Tukiyksiköjä ovat:

- Hallinto
- Viestintä
- Kansainväliset verkostot

Uudenmaan liiton henkilöstöjohtaminen ja henkilöstövoimavarojen kehittäminen on suunnitelmallista ja johdonmukaista.

Uudenmaan liiton toiminnanohjausmalli

Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Liiton talousarvio 2017 jakaantuu kahteen tulosryhmään:

1. **Varsinainen toiminta**, joka sisältää seuraavat tehtävät:

- Luottamushenkilöhallinto
- Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus
- Alueiden käytön suunnittelu
- Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö
- Helsinki EU Office
- Ennakointi-, tutkimus- ja paikkatietotehtävät
- Hallintopalvelut
- Erityiset kehittämistehtävät

2. **Projektit**, joka on laadintahetkellä oleva arvio liitossa hallinnoitavista projekteista.

Käyttötalousosa

Varsinaista toimintaa ohjataan käyttötalousosalla, jossa maakuntavaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Liiton varsinainen toiminta on jaettu toiminnallisten kokonaisuuksien pohjalta tehtäviksi. Jäsenkuntien maksuosuuksina saadut toimintatulot on pyritty kohdentamaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti tehtäville. Strategiasta ja strategisista tavoitteista johdetut vuosittaiset tavoitteet on jaettu tehtävittäin valtuustoon nähden sitoviksi toiminnallisiksi tavoitteiksi.

Talousarvion tehtävärakenteen tavoitteena on kytkeä yhteen liiton tavoitteet ja tehtävät sekä lisätä liiton toiminnan ja talouden avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Käyttötalousosa muodostuu edellä mainittujen tehtävien yhdistelmästä sekä liiton lakisääteisistä tehtävistä.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Suunnitelmakaudelle 2017–2019 ei esitetä investointeja.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Toiminta rahoitetaan pääosin jäsenkuntien maksuosuuksilla strategian mukaisten tehtävien suorittamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Maksuosuustaulukko esitetään sivulla 36.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet.

Tehtäville määritellyt toiminnan tavoitteet ovat maakuntavaltuustoon nähden sitovia.

Maakuntavaltuustoon nähden sitovana talouden tavoitteena on, että tilikauden alijäämä on enintään talousarviossa esitetyn (250 000 euroa) mukainen.

Talousarvion seuranta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa, johtoryhmän kokouksissa ja tavoite- ja tuloskeskusteluissa.

Tilivelvolliset

Tehtäväalueiden tilivelvolliset määrätään vuosittain sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohjeistuksen mukaisesti talousarviossa sekä maakuntahallituksen tekemissä hankkeiden käynnistämispäätöksissä. Tilivelvolliset vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

Talousarvio vuodelle 2017

Vuoden 2017 jäsenmaksuosuuksien esitetään pysyvän vuoden 2016 tasolla, minkä myötä maksuosuudet ovat yhteensä 7 990 000 euroa.

Talousarvion toimintamenot varsinaisessa toiminnassa ilman projektien osuutta on 9 109 550 euroa (v. 2016, 8 526 500 euroa), joten kasvua edellisvuoteen on 583 050 euroa eli 6,8 %.

Jäsenkuntien maksuosuuksilla katetaan 87,7 % liiton varsinaisen toiminnan toimintamenoista.

Liiton kokonaishenkilöstömäärä pysyy edellisvuoden tasolla.

Liitossa hallinnoitavien projektien määrärahasi arvioidaan 1 900 000 euroa, mikä perustuu tämänhetkiseen hanketilanteeseen. Projektit mukaan lukien talousarvion loppusummaksi muodostuu 11 009 550 euroa. Liiton omana panostuksena projekteihin on varattu 514 700 euroa.

Aluekehitysrahastoon kertyneitä pääomia käytetään sote- ja maakuntauudistuksen esiselvitysvaiheen ajaksi perustettavan projektin rahoittamiseksi yhteensä enintään 400 000 euroa.

Tämän lisäksi projektien omarahoitusosuuksien kattamiseen käytetään aiemmin osaamiskeskusohjelman toteuttamista varten kerättyä kunnilta saatua rahoitusta maakuntahallituksen päätöksen mukaisesti.

Valtion toimeksiantojen talousseuranta on sijoitettu taseeseen huostassa oleviin varoihin. Näihin varoihin sisältyy liiton hallinnoima kansallinen aluekehittämisrahoitus:

- rakennerahasto-ohjelmien rahat
- maakunnan kehittämISRahat
- alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (AIKO) -määrärahat

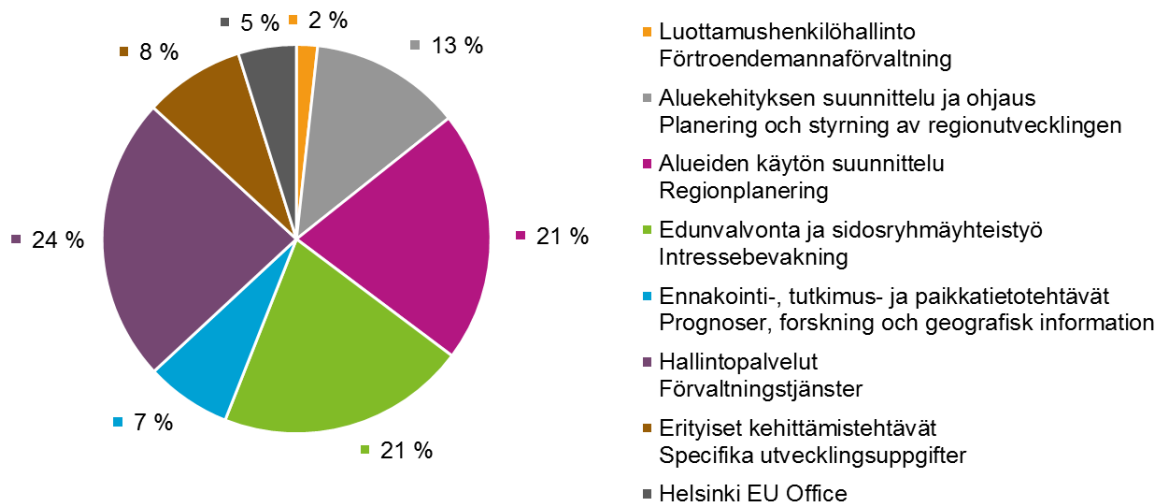
Käyttötalousosan yhteenveto

Tulosryhmä, Resultatgrupp	Menot, Utgifter	Tulot, Inkomster	Toimintakate, Verksamhetsbidrag
Varsinainen toiminta, Egentlig verksamhet	9 109 550	8 455 550	-654 000
Projektit, Projekt	1 900 000	1 900 000	0
Yhteensä, Sammanlagt	11 009 550	10 355 550	-654 000

Menot tulosryhmittäin Resultatgruppernas utgifter

Menot tehtävittäin Verksamheternas utgifter

Taloussuunnitelma 2017–2019

	Tilinpäätös Bokslut 2015	Talousarvio Budget 2016	Talousarvio Budget 2017	Taloussuunnitelma Ekonomiplan 2018	Taloussuunnitelma Ekonomiplan 2019
Toimintatuotot					
Verksamhetens intäkter	8 378 427	8 332 500	8 455 550	8 455 550	0
Henkilöstökulut Personalkostnader	-5 007 816	-5 165 600	-5 168 100	-5 168 100	0
Palveluiden ostot Köp av tjänster	-2 349 702	-2 511 900	-3 023 950	-2 623 950	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat Material, förmödenheter och varor	-263 605	-243 500	-255 600	-255 600	0
Avustukset Bidrag	-2 100	-5 000	-5 000	-5 000	0
Vuokrat + muut toim.kulut Hyror + övr. verksamhetskostnader	-512 446	-600 500	-656 900	-656 900	0
Toimintakulut					
Verksamhetskostnader	-8 135 669	-8 526 500	-9 109 550	-8 709 550	0
TOIMINTAKATE					
VERKSAMHETS BIDRAG	242 758	-194 000	-654 000	-254 000	0
Rahoitustuotot Finansiella intäkter	2 659	4 200	4 200	4 200	0
Rahoituskulut Finansiella kostnader	-759	-200	-200	-200	0
VUOSIKATE					
ÅRS BIDRAG	244 658	-190 000	-650 000	-250 000	0
Poistot ja arvonalentumiset Avskrivningar och värdesänkningar	-63 785	-10 000	0	0	0
Var. ja rahastojen muutokset Förändringar i reserveringar och fonder	0	0	400 000	0	0
YLI- / ALIJÄÄMÄ					
ÖVER-/UNDERSKOTT	180 873	-200 000	-250 000	-250 000	0
Kertynyt yli-/alijäämä					
Kumulativ över-/underskott	1 041 308	1 222 181	1 022 181	772 181	522 181

Luottamushenkilöhallinto

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	159 300 €	159 300 €	0
Toimintamenot	159 300 €	159 300 €	0

Uudenmaan liiton luottamushenkilötoimielimet sekä niiden kokoonpano ja toimikausi on määrätty Uudenmaan liiton perussopimuksessa. Luottamushenkilöorganisaatio käsittää jäsenkuntien valtuutetuista koostuvan maakuntavaltuuston, joka käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa sekä seuraavat toimielimet, joihin maakuntavaltuusto valitsee jäsenet ja varajäsenet: Tarkastuslautakunta, maakuntahallitus ja kielellisten palveluiden toimikunta.

Lisäksi Uudenmaan liiton yhteydessä toimii maakunnan yhteistyöryhmä, joka on alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden ja rakennerahasto-ohjelman 2014–2020 maakunnassa tapahtuvan toimeenpanon yhteensovittamista varten perustettu toimielin.

Maakuntavaltuusto on 12.12.2012 hyväksynyt liiton luottamushenkilöiden palkkiosäännön. Hallintosäännön mukaan toimielimet pitävät kokouksensa päättäminään aikoina ja paikoissa.

Luottamushenkilöhallinnon määrärahavaraus on aikaisempien vuosien tasolla.

Toiminnallinen tavoite 1

Hyvien edellytysten luominen liiton luottamushenkilöille päätöksentekoon ja vaikuttamiseen sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa

Selite:

Liiton luottamustoimielinten kausi vaihtuu vuonna 2017 ja uusi kausi jää Uudenmaan liiton olemassaolon viimeiseksi liiton toiminnan ja tehtävien siirtyessä Uudenmaan maakuntaan 1.1.2019 alkaen. Näin ollen uusien luottamushenkilöiden rooli ja tehtävät tulevat olemaan osin erilaisia kuin aikaisemmin. Vuonna 2017 valittava maakuntahallitus mm. vastaa Uudenmaan liiton loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä. Nämä asiat on huomioitava luottamushenkilöiden perehdytyksessä. Kokouksissa ja tilaisuuksissa myös esitellään aktiivisesti sote- ja maakuntauudistuksen etenemistä.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: maakuntajohtaja

Varavastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	1 145 500 €	1 145 500 €	0
Toimintamenot	1 145 500 €	1 145 500 €	0

Tehtävä kattaa suurimman osan aluekehittämisen vastuualueen ydintoiminnoista.

Olennaisena osana toimintaan kuuluu lausuntojen, kannanottojen ja hankkeiden valmistelu sekä sidosryhmäyhteistyö ja vuorovaikutus osallisten kanssa.

Uudenmaan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja siinä tehtävässä muun muassa:

- vastaa Uudenmaan yleisestä kehittämisestä ja toimii tällöin yhteistyössä valtion viranomaisten, alueen keskuskaupunkien ja muiden kuntien, yliopistojen ja korkeakoulujen sekä muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa
- kehittää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ottaen huomioon Uudenmaan kuntien varsin erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja vahvuudet
- osallistuu valtion aluehallintovirastojen strategisten ohjausasiakirjojen laatimiseen sekä osallistuu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tulossopimuksia koskeviin neuvotteluihin alueen kehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi
- vastaa ennakkoinnin yhteensovittamisesta Uudellamaalla sekä arvioi ja seuraa maakunnan ja sen osien kehitystä sekä kehittämistoiminnan vaikuttavuutta
- edistää kuntien ja maakuntien välistä yhteistyötä, hoitaa tehtäviinsä liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä
- vastaa maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön toiminnasta

Etelä-Suomen alueen EU-rakenerahastotoiminnan hallinnointi on vastuualueen ydintehtäviä. Se perustuu valtioneuvoston asetukseen ja maakunnan liittojen kanssa solmittuun sopimukseen.

Vastuualue myös itse toteuttaa sekä kotimaisia että kansainvälisiä hankkeita sille annettujen tehtävien täyttämiseksi.

Uusimaa-ohjelma:

- Uusimaa-ohjelman laatiminen on tärkeä osa Uudenmaan liiton aluekehittämistehtävän toimeenpanoa. Neljän vuoden välein laadittava Uusimaa-ohjelma sisältää maakunnan pitkän aikavälin vision ja strategian sekä kehittämistoimenpiteiden strategiset valinnat. Maakuntavaltuusto hyväksyy ohjelman ja sitä voidaan tarvittaessa tarkistaa.
- Ohjelmatyön ydinajatuksena on, että Uudenmaan kehittämismahdollisuudet tunnistetaan ja kootaan yhteiseksi näkemykseksi alueelliseen ohjelmaan. Työhön osallistuvat tahot ohjaavat kehitystä ja kehittämisrahoitusta yhdessä sovittuun suuntaan.

- Uusimaa-ohjelmaa toteutetaan hankkeilla ja muilla toimenpiteillä. Hankkeet rahoitetaan sekä kansallisella että EU-rahoituksella. Ohjelman laatiminen ja toteuttaminen edellyttävät Uudenmaan liiton asiantuntijoiden työpanosta, sidosryhmäyhteistyötä ja laajaa vuorovaikutusta sekä asiakirjan hyväksymisprosessiin kuuluvia käsittelyjä päätöksentekoeleimissä. Ohjelman toteutumista seurataan vuosittain.
- Vuosittain laadittavassa Uusimaa-ohjelman toimeenpanosuunnitelmassa (topsu) määritellään kahden lähivuoden kärkihankkeet sekä EU:n rakennerahastovarojen suuntaaminen alueella.

Toiminnallinen tavoite 2

Uusimaa-ohjelma 2.0

Selite:

Työ- ja elinkeinoministeriö on ohjeistanut maakunnan liittoja laatimaan uuden maakuntaohjelman vuosille 2018 - 2021. Maakuntaohjelma laaditaan yhteistyössä kuntien, valtion viranomaisten, alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa. Ohjelman valmistelussa sovelletaan nykyisiä säädöksiä, mutta liittojen tulee seurata maakuntauudistuksen etenemistä ja ottaa se huomioon valmisteluprosessissa. Käynnistyvässä valmistelutyössä tulee huomioida uusien maakuntien toimijoiden laaja-alainen osaaminen ja kiinnittää huomiota nykyisten toimijoiden osallisuuteen prosessissa.

Maakuntaohjelmassa esitetään maakunnan erityispiirteisiin ja mahdollisuuksiin perustuvat alueen kehittämisen tavoitteet. Siinä tulee huomioida valtioneuvoston asettamat aluekehittämisen painopisteet Uudistumisella kasvua, Elinvoimaa alueiden verkostoimisella ja Hyvinvointia kumppanuuksilla. Lisäksi mm. maakunnan AIKO-toimenpiteiden tulee olla yhteen sovitettu laadittavan maakuntaohjelman kanssa.

Maakuntavaltuuston tulee hyväksyä uusi maakuntaohjelma vuoden 2017 viimeisessä kokouksessa. Uusi maakuntavaltuusto ottaa aikanaan kantaa ohjelmaan ja voi halutessaan muuttaa sitä.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Varavastuuhenkilö: elinkeinopäällikkö

Alueiden käytön suunnittelu

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	1 905 000 €	1 905 000 €	0
Toimintamenot	1 905 000 €	1 905 000 €	0

Tehtävä kattaa suurimman osan aluesuunnittelun vastuualueen perinteisistä ydintoiminnoista:

- Uudenmaan maakuntakaavaan laatiminen, sen toteuttamisen edistäminen sekä toteutumisen seuranta sekä uudentyyppisen kokonismaakuntakaavan valmistelu
- alue- ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen sekä maankäytön, asumisen, liikenteen ja elinkeinotoiminnan suunnittelun yhteensovittaminen
- valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamisen edistäminen ottaen huomioon niiden käynnissä olevan uudistamisen vaikutukset maakuntakaavatyöhön
- kuntien ja maakuntien välisen sekä kansainvälisen aluesuunnittelu-yhteistyön edistäminen
- muiden lakisääteisten aluesuunnittelu- ja liikennejärjestelmäsuunnittelutehtävien hoitaminen yhteistyössä alueiden käytön suunnittelun kannalta keskeisten tahojen kanssa
- maakunnan liikenteeseen, infrastruktuuriin, ympäristöön ja luonnonvarojen kestävään käyttöön liittyvän asiantuntijatyö

Ollena osana toimintaan kuuluu lausuntojen, selvitysten ja hankkeiden valmistelu sekä sidosryhmäyhteistyö ja tiivis vuorovaikutus osallisten kanssa.

Vastuualue myös itse toteuttaa sekä kotimaisia että kansainvälisiä hankkeita sille annettujen tehtävien täyttämiseksi.

Maakuntakaava:

- Maakuntakaavalla ohjataan jokaisen kuntalaisen elämää koskevia perusasioita liittyen asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittumiseen sekä myös viheralueiden ja kulttuuriympäristöjen asemointiin.
- Maakuntakaava suunnitellaan yksittäistä kuntaa laajemmasta näkökulmasta. Se antaa pohjan pitkäjänteiselle maankäytön strategiselle suunnittelulle. Maakuntakaavan kautta voidaan myös välittää ylimaakunnalliset sekä valtakunnalliset intressit.
- Maakuntakaavan tavoitteena on toimiva ja tarkoituksenmukainen yhdyskuntarakenne, sujuvat ja päästöjä vähentävät liikennejärjestelyt, mahdollistaa hyvät edellytykset elinkeinoille, taata riittävästi virkistysalueita sekä alueen ekologinen kestävyys.
- Maakuntakaava on jatkuva prosessi, jossa ratkotaan kulloinkin ajankohtaisia ja laaja-alaisia maankäytön kysymyksiä. Kaavan laadintaprosessiin sisältyy liitossa tehtävä kaavatyö ja sen pohjalta tehtävä maakuntahallituksen tai -valtuuston päätös sekä kaavaehdotusten nähtävillä pito mielipiteiden, muistutusten ja lausuntojen antamista varten.

- Liitossa tehtävään kaavatyöhön sisältyy myös valmiin kaavan toteutumisen seuranta. Kaavan nähtävillä olon perusteella annetut kannanotot käsitellään liitossa. Saatua palautetta hyödynnetään seuraavan kaavavaiheen valmistelussa.
- Lähivuosien tavoitteena liitolla on strategisen kokonaismaakuntakaavan laatiminen. Keskeistä siinä on kaava kytkeminen muihin seudullisiin suunnitelmiin, toteuttamishjelmiin ja aiesopimuksiin. Uudenmaan liitto tuo kokonaismaakuntakaavaan vahvan seudullisen näkökulman. Maakäyttö- ja rakennuslain muutosten myötä tiivis vuorovaikuttaminen on tässäkin suhteessa yhä tärkeämpää.

Toiminnallinen tavoite 3

Maakuntakaavojen eteenpäin vieminen

Selite:

Neljäs vaihemaakuntakaavaehdotus on julkisesti nähtävillä loppuvuodesta 2016. Kaavaehdotus valmistellaan keväällä hyväksyttäväksi maakuntavaltuustossa kesäkuussa 2017. Vaihemaakuntakaava tulee voimaan maakuntavaltuuston päätöksellä.

Toisen vaihemaakuntakaavan, Östersundomin alue, kaavatyö on edennyt uuden metrolinjauksen ja Salmenkallion alueen maankäytön vaihtoehtojen selvittämisenä. Tavoitteena on, että maakuntakaavaehdotus voidaan lähettää lausunnoille alkuvuodesta 2017 ja asettaa nähtäville syyskuussa 2017. Valmisteluaikataulu on laadittu siten, että maakuntavaltuusto voisi hyväksyä kaavan joulukuussa 2017.

Uusimaa 2050-kaavan, joka on uusi strateginen kokonaiskaava, käynnistämisestä maakuntahallitus päätti keväällä 2016. Kaava muodostuu koko Uudenmaan alueen käsittävästä rakennekaavasta sekä kolmesta seuduttaisesta vaihekaavasta. Tavoitteena on, että rakennekaava etenee luonnosvaiheeseen loppuvuodesta 2017 ja vaihekaavat käynnistyvät syksyllä 2017.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö

Toiminnallinen tavoite 4

Kansainvälisen saavutettavuuden parantaminen

Selite:

FinEst Link -hankkeessa selvitetään Helsinki – Tallinna tunnelin toteutettavuutta, sen kustannuksia, riskejä, hyötyjä ja vaikutuksia. Hankkeessa haetaan myös kokemuksia muualla toteutetuista vastaavista liikennetunnelihankkeista ja selvitetään vaihtoehtoisia teknologioita ja toteutusmalleja. Alustavien tulosten tulisi olla valmiina loppuvuodesta 2017.

NSB CoRe -hankkeessa parannetaan itäisen Itämeren alueen saavutettavuutta ja kehitetään tavara- ja matkustajaliikenteen kestäviä ratkaisuja. Hanke tukee EU:n liikenteen TEN-T ydinverkkokäytävän Pohjanmeri-Itämeri kehitystä ja tehokasta kytkemistä alueeseen kokonaisuutena. Tavara- ja matkustajaliikennettä ja rajat ylittävää aluesuunnittelua käsittelevien työpakettien ensimmäisiä tuloksia saadaan vuoden 2017 aikana. Hankkeessa tuotetaan vuonna 2017 työpakettien teemoissa useita selvityksiä ja järjestetään työpajoja ja seminaareja hankekonsortion, yhteistyöhankkeiden ja muiden sidosryhmien kesken.

Scandria2Act – hankkeen puitteissa järjestetään alkuvuodesta 2017 laaja työpajasarja, jossa käsitellään Suomen merkittävimpien liikenne- ja kasvukäytävien profilointia ja aluerakennetta sekä niiden suhdetta kansainväliseen saavutettavuuteen. Työn lopputuloksia hyödynnetään Uusimaa – kaavassa sekä NSB Core -hankkeessa.

Liitto on hallinnoija ja toteutuksen koordinoija kahdessa AIKO-rahoitusta saavassa kasvukäytäväsopimuksessa, Suomen kasvukäytävässä ja Pohjoisen kasvuvyöhykkeen sopimuksessa. Suomen kasvukäytävän sopimuksessa keskitytään lähinnä henkilöliikenteen kehittämiseen Helsingin ja Tampereen välillä vuosina 2017-2018. Tavoitteisiin kuuluu, että vuoden 2017 aikana saataisiin Lentoradan suunnittelu käyntiin. Useat muutkin hankkeet, jotka mm. käsittelevät liityntäpysäköintiä, asemanseutujen kehittämistä ja MAAS:n hyödyntämistä, ovat Uusimaa – kaavan taustamateriaalia. Pohjoisen kasvuvyöhykkeen sopimuksessa keskitytään tavaraliikenteeseen ja siinä mm. tehdään logistiikka-alan tarvekartoitusta ja merkittävien logistiikka-alueiden profilointia, joka työ vuonna 2017 käynnistytynä tukee Uusimaa-kaavan valmistelua.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: liikennesuunnittelupäällikkö

Edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	1 489 800 €	1 489 800 €	0
Toimintamenot	1 889 800 €	1 489 800 €	0

Tehtävä sisältää Uudenmaan maakunnallisen edunvalvonnan sekä kunta- ja muun sidosryhmäyhteistyön aluekehittämisen, aluesuunnittelun, alueiden käytön ja liikenteen aloilla. Tehtävä sisältää myös liiton kansainväliset verkostot -yksikön toiminnot. Liiton viestintätoiminto kuuluu niin ikään edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö -tehtävän alle.

- Edunvalvonnan keskeisenä tavoitteena on, että Uudellamaalla asukkaiden on hyvä elää ja työskennellä ja alueen eri toimijat menestyvät jatkossakin alueen ollessa samalla myös kansainvälisesti kiinnostava ja kilpailukykyinen. Liitto pyrkii vaikuttamaan päätöksentekoon niin, että eri viranomaisten ja yhteisöjen tekemät ratkaisut ovat Uudenmaan kannalta mahdollisimman myönteisiä. Tämän päämäärän saavuttamiseksi edunvalvontaa tehdään niin alueellisella, kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla.
- Kunnallinen yhteistyö kuntien omistamana kuntayhtymänä on keskeisin edunvalvonnan taso. Omistajakuntien ohjaus toimintaan tulee luottamushenkilöhallinnon ja kuntajohtajakokousten myötä.
- Maakunnan tasolla yhteistyöfoorumina on lakisääteinen maakunnan yhteistyöryhmä MYR. Siihen kuuluu liiton edustajien lisäksi jäseniä valtionhallinnosta sekä työmarkkina- ja elinkeinojärjestöistä.
- Liitto osallistuu kaikkien Suomen maakunnan liittojen yhteistoimintaan. Erityisesti Etelä-Suomelle yhteisissä asioissa liitto valvoo aktiivisesti alueen etua yhdessä muiden maakuntien kanssa niin valtion viranomaisten kuin EU:n suuntaan. Liitto toimii Etelä-Suomen alueen rakennerahastohankkeiden hallinnoinnista vastaavana välittävänä toimielimenä, jonka puitteissa liitto vastaa myös kuuden suurimman kaupungin 6Aika -ohjelmasta.
- Edunvalvonta sisältää myös kansainväliset toiminnot, joihin kuuluu maakunnan kansainvälisten yhteyksien ja edunvalvonnan hoitaminen, tietojen hankkiminen maakunnan kannalta tärkeästä kansainvälisestä kehityksestä ja jäsenkuntien tarvitsemien kansainvälisten asioiden palveluiden tarjoaminen. EU-toiminnan lisäksi kansainvälistä yhteistyötä tehdään eri verkostoissa sekä aluetasolla erityisesti muiden Itämeren alueen maiden kanssa.

Helsinki EU Office

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	441 050 €	441 050 €	0
Toimintamenot	441 050 €	441 050 €	0

EU-toimiston toiminnan tavoitteena on yhteistyöllä edistää ja kehittää toimiston sopimuskumppanien yhteydenpitoa ja yhteistyötä Euroopan Unioniin ja sen eri yksiköihin. Toiminta on yleisluonteeltaan edunvalvontaa. EU-toimiston tehtävänä on tarjota sopimuskumppaneille mahdollisuus tehokkaaseen edunvalvontaan, hanketoiminnan tukeen, tiedotukseen ja markkinointiin. EU-toimisto edistää sen sopimuskumppanien tunnettavuutta ja myös vaikuttaa niiden eduksi erilaisissa verkostoissa, kuten alueellisissa paikallishallinnon sekä yliopistojen verkostoissa.

Toiminnallinen tavoite 5

Liiton kansainvälisen toiminnan uudistaminen

Selite:

Kansainvälisten asioiden tiimin toimintaa ja yhteistyötä liiton eri yksiköiden välillä kehitetään, kansainvälisten asioiden tiimin kokoonpanoa laajennetaan ja kokouksia lisätään. Järjestetään koulutusta kansainvälisiin tehtäviin liittyen. Ulkomaan työmatkoista ja muista merkittävistä kokouksista laaditaan systemaattisesti raportit, jotka lähetetään avainhenkilöille. Raportoinnissa painotetaan erityisesti toiminnallista ja strategista lisäarvoa Uudenmaan liitolle.

Merellisten alueiden liiton (CPMR), BSSSC ja ERRIN-järjestöjen strategista käyttöä EU-edunvalvonnassa tehostetaan vaikuttamalla aktiivisesti järjestöjen toimintaan ja edunvalvontaan liiton intressien mukaisesti. Uudenmaan liiton kansainvälisestä toiminnasta puuttuva globaali ulottuvuus korjataan.

Laaditaan lista EU- vaikuttamisen kannalta tärkeimmistä asioista, joita edistetään kansainvälisessä ja EU-toiminnassa.

Helsinki EU Officen ja EU-palveluiden yhteistyötä vahvistetaan säännöllisillä yhteisillä kokouksilla.

Helsinki EU Officen toiminnan kehittämistä strategiseen, tulokselliseen ja lisäarvoa tuottavaan suuntaan jatketaan. Toiminnan arviointia seurataan laadullisin ja määrällisin mittarein.

Raportointikäytäntönä liitolle ja muille sopimuskumppaneille on: kuukausiraportointi ja temaattiset tiedotteet sekä yhteenvedot toimeksiannoista, EU-kokouksista ja tapaamisista EU-instituutioissa. Maksimoidaan Skype-tekniikan käyttö vuorovaikutuksessa ja raportoinnissa.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: kansainvälisten asioiden päällikkö

Varavastuuhenkilö: EU-yhteistyöpäällikkö

Ennakointi-, tutkimus- ja paikkatietotehtävät

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	648 500 €	648 500 €	0
Toimintamenot	648 500 €	648 500 €	0

Ennakointi-, tutkimus- ja paikkatietopalvelut seuraa Uudenmaan jäsenkuntien ja maakuntatason kehitystä, kokoaa sekä tuottaa sitä koskevaa tutkimustietoa ja tarjoaa maakunnalle sekä kunnille tarpeellista ennakointi-, suunnittelu- ja tietopalveluita.

- Tietopalvelulla mahdollistetaan analysoitujen tilastotietojen, tehtyjen selvitysten ja kehitettyjen menetelmien laaja hyödyntäminen sekä omissa organisaatioissa että sidosryhmissä. Tietopalvelu ja selvitykset tarjoavat ajantasaista ja keskeistä tietoa helposti hyödynnettävässä muodossa.
- Yhden keskeisen osan liiton tietopalvelua muodostavat paikkatietopalvelut. Liiton paikkatietojärjestelmää käytetään sekä itse tuotettujen että sidosryhmiltä tai muilta tiedontuottajilta hankittujen paikkatietojen tallentamiseen, sekä aineistojen käsittelyyn ja analysointiin liiton omia ja kuntien tietotarpeita varten.
- Paikkatietojärjestelmän avulla tuotetaan maakuntakaavakartat, kaavan liitekartat sekä merkittävä osa selvitysaineistosta. Kuntien ja sidosryhmien käyttöön aineistoa tarjotaan sähköisessä muodossa sekä selailtavaksi että ladattavaksi. Merkittävimpiä käyttäjäryhmiä palveluilla ovat kuntakaavoittajat.
- Uusimaa Tietopankkiin on koottu ajantasaista tilastotietoa, analyysijä ja selvityksiä Uudestamaasta. Tiedot löytyvät teemoittain ja alueittain. Tietopankin tiedot perustuvat viralliseen tilastoaineistoon.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen, johtaja, aluesuunnittelu

Varavastuuhenkilö: tutkimuspäällikkö, suunnittelupäällikkö

Hallintopalvelut

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	1 910 700 €	1 910 700 €	0
Hallintopalveluiden toimintamenot	1 009 500 €	1 009 500 €	0
Toimiston yleiskulut	1 151 200 €	1 151 200 €	0

Hallintopalvelut tuottaa liiton henkilöstö- ja talouspalvelut, huolehtii maakuntahallituksen – ja valtuuston kokousasioiden valmistelusta ja toimivista kokousprosesseista sekä päätösten täytäntöönpanosta ja ylläpitää sekä kehittää luottamushenkilöhallintoa, huolehtii alue- ja rakennerahastolakien mukaisesta maksatusvalvonnasta, tuottaa liiton käännöspalvelut ja tuottaa sekä koordinoi liiton assistentti- ja kokouspalveluja.

Hallintopalvelut tuottaa myös liiton tietohallinto-, asianhallinta- ja toimitilapalvelut, vastaa liiton kirjaamotoiminnasta ja arkistotoimen hoidosta, huolehtii tietotekniikan ja toimiston tietojärjestelmien tuloksellisesta hyödyntämisestä ja huolehtii toimitiloihin, kalustoon, materiaalihallintoon ja kirjastoon liittyvistä tehtävistä.

Hallintopalveluihin kuuluu lisäksi liiton lakiasianpalvelut, sopimusten hallinta sekä hankinta-asiat.

Tehtävän määrärahoihin sisältyy edellä mainittujen toimintojen lisäksi liiton yleiskuluja, kuten toimiston vuokrat ja muut toimitiloihin liittyvät kulut, liiton tieto- ja viestintätekniset laitteet ja – palvelut, työterveyshuollon ja muun henkilöstöhallinnon yleiskulut, jotka muodostavat n. 53 % hallintopalveluiden kuluista.

Toiminnallinen tavoite 6

Hyvien edellytysten luominen tehtävien, henkilöstön ja omaisuuden siirtämiselle maakuntaan

Selite:

Uudenmaan liitto osallistuu aktiivisesti maakuntaudistuksen esivalmistelu- ja valmisteluvaiheeseen. Nykyisen toiminnan kannalta keskeistä on valmistella liiton tehtävien yhteensovittamista maakunnan tehtävien kanssa ja muodostaa kuvaa henkilöstön perustehtävistä tulevassa maakunnassa. Erityistä huomiota kiinnitetään henkilöstön osallistamiseen muutoksen suunnitteluun ja toteutukseen, henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja uusiutumismahdollisuuksiin sekä työhyvinvointiin.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: hallinto- ja talousjohtaja

Varavastuuhenkilö: hallintopäällikkö

Erityiset kehittämistehtävät

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	759 700 €	759 700 €	0
Toimintamenot	759 700 €	759 700 €	0

Tehtävä sisältää muun muassa Uudenmaan liitossa toimivan EU-palvelun, EU:n rakennerahasto-ohjelman hallinnoinnin sekä muita kehittämistehtäviä.

- EU-palvelu neuvoo ja tukee alueen toimijoita EU-hankkeiden valmistelussa ja kartoittaa sopivia hankekumppaneita niin kotimaasta kuin Euroopasta. Uusimaa-ohjelman mukaisten, alueelle merkittävien EU-hankkeiden valmisteluun Uudenmaan liitto myöntää maakunnan kehittämisrahaa. EU-palvelu tiedottaa hankkeiden hakuakatauluista sekä antaa tarvittaessa aluehallintoviranomaisen tukikirjeitä hanketoimijoille. EU-palvelulla on oma Twitter-palvelu, jolla kerrotaan tuoreimpia uutisia EU-hankerahoitukseen ja hankemaailmaan liittyvistä asioista.
- EU-palvelu seuraa eri EU-ohjelmista Uudellemaalle tulevaa rahoitusta. Se myös tuottaa esittelymateriaalia sekä tekee edunvalvontaa ohjelmavalmistelussa.
- EU-palvelu vastaa myös liiton Central Baltic Interreg 2014–2020 –ohjelman Suomen kontaktipisteen toteuttamisesta. Kontaktipiste tiedottaa Central Baltic -ohjelman rahoitusmahdollisuuksista ja edistää ohjelman toteutumista Etelä-Suomessa. Central Baltic -ohjelman teemat liittyvät taloudelliseen kilpailukykyyn, ympäristöön, liikenteeseen ja sosiaaliseen osallisuuteen.
- Uudenmaan liitto toimii EU:n rakennerahasto-ohjelman ns. koordinoivana maakunnan liittona, johon EAKR:n hallinnolliset tehtävät on koottu kaikista Etelä-Suomen maakunnan liitoista. Lisäksi Uudenmaan liitto toimii rahoittajaviranomaisena kestävän kaupunkikehittämisen 6Aika-strategiassa.
- Tehtävä sisältää myös Uudenmaan liiton rahoitusosuuden Helsinki Business Hub Ltd Oy:ssä, yhteensä 319 000 euroa vuonna 2016. Liitto on yhtiön osakkeenomistaja.

Toiminnallinen tavoite 7

Uusmaalaisen innovaatiotoiminnan tunnettavuuden lisääminen

Selite:

Uudenmaan innovaatioekosysteemissä on lukuisa joukko toimijoita. Eri alojen yritykset tekevät yhteistyötä korkeakoulujen sekä tutkimuslaitosten kanssa ja kuntatoimijat tuovat tähän lisäulottuvuuden. Yhteistyötä ja siitä syntyviä tuloksia on nostettava paremmin esiin niin alueellisesti, kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Tähän käytetään sekä viestinnällisiä että toiminnallisia keinoja. Kansainvälistä tunnettuutta lisätään helsinkismart.fi-sivustolla, alueellista tunnettuutta lisätään toimijoiden ja tulosten innovaatiotapahtumalla ja sektorikohtaista tunnettuutta lisätään älykkään erikoistumisen kärkihankkeiden viestinnällä.

Tilivelvollisuus

Vastuuhenkilö: johtaja, aluekehittäminen

Varavastuuhenkilö: kehittämisspällikkö

Tuloslaskelma

	TALOUSARVIO 2017	TALOUSARVIO 2016	EROTUS, €	ERO, %
Toimintatuotot				
Myyntituotot				
Liiketoiminnan myyntituotot	319 550	281 500	38 050	13,5 %
Kuntien osuudet	8 047 000	8 020 000	27 000	0,3 %
Myyntituotot	8 366 550	8 301 500	65 050	0,8 %
Tuet ja avustukset	19 000	19 000	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	70 000	12 000	58 000	483,3 %
Toimintatuotot	8 455 550	8 332 500	123 050	1,5 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-4 029 000	-3 978 500	-50 500	1,3 %
Eläkekulut	-966 250	-1 010 000	43 750	-4,3 %
Muut henkilösivukulut	-172 850	-177 100	4 250	-2,4 %
Henkilöstökulut	-5 168 100	-5 165 600	-2 500	0,0 %
Palvelujen ostot	-3 023 950	-2 511 900	-512 050	20,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-255 600	-243 500	-12 100	5,0 %
Avustukset	-5 000	-5 000	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-656 900	-600 500	-56 400	9,4 %
Toimintakulut	-9 109 550	-8 526 500	-583 050	6,8 %
Toimintakate	-654 000	-194 000	-460 000	237,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	4 200	4 200	0	0,0 %
Muut rahoituskulut	-200	-200	0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	4 000	4 000	0	0,0 %
Vuosikate	-650 000	-190 000		
Poistot ja arvonalentumiset	0	-10 000		
Tilikauden tulos	-650 000	-200 000		
Rahastojen muutos	400 000	0		
Tilikauden yli-(+)/alijäämä (-)	-250 000	-200 000		

Investointiosa

Suunnitelmakaudelle 2017–2019 ei esitetä investointeja.

Rahoituslaskelma

	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	244 658	-200 000	-650 000	-250 000	0
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0	0	0	0	0
Vars. toiminta ja investoinnit, netto	244 658	-200 000	-650 000	-250 000	0

Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2017

JÄSENKUNNAT	Väkiluku 31.12.2015	%-osuus Uudenmaan väkiluvusta	Varsinainen toiminta 2017	Varsinainen toiminta 2016	Muutos 2016-2017, €	Muutos 2016-2017, %
Helsinki	628 208	38,77 %	3 097 885	3 096 419	1 466	0,05 %
Espoo	269 802	16,65 %	1 330 476	1 322 634	7 842	0,59 %
Hyvinkää	46 463	2,87 %	229 123	231 013	-1 890	-0,82 %
Järvenpää	40 900	2,52 %	201 690	201 139	551	0,27 %
Kauniainen	9 486	0,59 %	46 778	46 558	220	0,47 %
Kerava	35 293	2,18 %	174 041	175 821	-1 780	-1,01 %
Kirkkonummi	38 649	2,39 %	190 590	190 300	290	0,15 %
Mäntsälä	20 685	1,28 %	102 004	102 710	-706	-0,69 %
Nurmijärvi	41 897	2,59 %	206 607	207 064	-457	-0,22 %
Pornainen	5 125	0,32 %	25 273	25 656	-383	-1,49 %
Siuntio	6 182	0,38 %	30 485	30 869	-384	-1,24 %
Tuusula	38 459	2,37 %	189 653	190 260	-607	-0,32 %
Vantaa	214 605	13,25 %	1 058 283	1 049 161	9 122	0,87 %
Karkkila	8 969	0,55 %	44 229	44 756	-527	-1,18 %
Lohja	47 353	2,92 %	233 512	237 306	-3 794	-1,60 %
Vihti	28 919	1,78 %	142 608	144 444	-1 836	-1,27 %
Hanko	8 864	0,55 %	43 711	44 895	-1 184	-2,64 %
Inkoo	5 541	0,34 %	27 324	27 693	-369	-1,33 %
Raasepori	28 405	1,75 %	140 074	142 890	-2 816	-1,97 %
Askola	5 104	0,32 %	25 169	25 213	-44	-0,17 %
Lapinjärvi	2 774	0,17 %	13 679	13 831	-152	-1,10 %
Loviisa	15 311	0,94 %	75 503	77 019	-1 516	-1,97 %
Myrskylä	1 969	0,12 %	9 710	9 858	-148	-1,50 %
Porvoo	49 928	3,08 %	246 210	247 687	-1 477	-0,60 %
Pukkila	1 971	0,12 %	9 720	10 018	-298	-2,98 %
Sipoo	19 399	1,20 %	95 662	94 784	878	0,93 %
Uusimaa	1 620 261	100,00 %	7 990 000	7 990 000	0	0,00 %

